

РЕФОРМУВАННЯ МУЗЕЙІВ ГАЛИЧИНИ НА ПОЧАТКУ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Розглядається процес реформування музейної мережі Галичини у зв'язку з початком Другої світової війни. Важливими моментами цього процесу було укрупнення музейних установ паралельно із ліквідацією ряду повітових музеїв, а також запровадженням ідеологічних постулатів у реформованих експозиціях. Подано характеристику найважливіших музеїв Галичини, інформація про які недостатньо відображена в сучасній історіографії.

Ключові слова: музейна мережа, Друга світова війна, ідеологічні постулати, повітові музеї, Галичина.

Актуальність теми визначається тим, що за останні десятиліття значно зріс інтерес до історії музейної справи в Україні. Музейна справа в Східній Галичині напередодні Другої світової війни мала значні успіхи. Реформування мережі музеїв регіону, проведене Радянською владою після опанування цих територій у зв'язку з початком Другої світової війни, серйозно вплинуло на формування сучасної структури музейництва у Західному регіоні України.

Стан дослідження проблеми. Окремим питанням музейного будівництва в Галичині періоду Другої світової війни приділено чимало уваги у сучасній українській та польській історіографії [8; 11; 18; 22]. Проте, досі не створено цілісної картини цих процесів, зокрема, у сфері музейної політики радянської адміністрації (т. зв. “перших совітів”) на окупованих землях.

Новизна дослідження полягає у комплексному опрацюванні джерел та літератури з метою всебічного представлення суті реформ у музейній сфері, проведених на початковому етапі Другої світової війни – у 1939–1941 рр.

Метою статті є порівняння передвоєнного стану музейництва з мережею, сформованою у 1940 р. радянською

Терський Святослав Володимирович, доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії України та етнокомунікації, Національний університет “Львівська політехніка”, м. Львів.

© Терський С.В., 2013

владою, встановлення позитивних та негативних моментів цього реформування для подальшого розвитку музейної справи в Україні.

Напередодні Другої світової війни попри асиміляторський режим Речі Посполитої українське населення Східної Галичини досягло істотних успіхів у культурному розвитку. Це проявилось у розбудові мережі музеїв, бібліотек, науково-краєзнавчих інституцій, місцевої преси тощо. На цих корінних давньоукраїнських землях становлення археологічних досліджень, музейництва та історичного краєзнавства у ХІХ – першій половині ХХ ст. було важливою складовою частиною у формуванні національної самосвідомості українців, поляків, а також невід’ємною складовою частиною загальноєвропейського культурного процесу.

Найповажнішим центром музейного життя Галичини залишався Львів. Напередодні Другої світової війни львівські музеї переживали черговий етап бурхливого розвитку. За декілька передвоєнних років у музейній справі найбільшого на Сході тодішньої Польської держави міста відбулися позитивні зміни. Найповажнішими збірками та змістовними експозиціями володіли музеї Гміни: Промисловий, Національний музей імені короля Яна ІІІ Собеського, Історичний музей м. Львова та Національна галерея м. Львова. Цінними пам’ятками володіли Музеї ім. Дідушицьких та князів Любомирських.

У 1938–1939 рр. було створено два нові магістратські музеї – етнографії та археології. Першим керував відомий вчений-етнограф О. Прусевич. Другий виник на хвилі зростання політичного значення археології у 1930-х роках [18] та внаслідок значного накопичення археологічних знахідок, здобутих масштабними розкопками, які проводилися у міжвоєнний період. Питання створення музею археології у Львові неодноразово піднімалося у 1930-х роках на сторінках польської наукової періодики [23, s. 27]. В основу колекції цього Музею лягли збірки Музею ім. Дідушицьких та кафедри праісторії Львівського університету. Хоча археологічні предмети були важливою складовою частиною більшості первісних колекцій музеїв Львова, і це нерідко відображалося навіть у назві, наприклад, у 1904 р. було офіційно

відкрито для огляду Археологічний музей “Народного дому” [11, с. 23], однак першим спеціалізованим археологічним музеєм із науково організованою експозицією на Заході України став Міський музей стародавньої історії Червенської землі (Miejski Muzeum Pradziejów Ziemi Czerwieńskiej we Lwowie). Він містився у палаці Бєсядецьких (площа Галицька, 10) і мав відкритися у 1940 році.

Оскільки магістратські музеї формували свої фонди та експозиції виходячи з асиміляторських позицій, в українській громаді виникла необхідність створювати свою, національну мережу музеїв.

Серед музеїв, створених українською громадою, успішно розвивалися в цей час музеї наукового товариства ім. Т. Шевченка: Культурно-історичний музей за станом на 1937 р. мав понад 73000 каталогових чисел експонатів; у 1936–1937 рр. його відвідало 7500 чоловік; при музеї діяли реставраційна майстерня та ілюстраційний кабінет, який займався збором фотографій, малюнків, гравюр, діапозитивів та іншої подібної продукції. У 1938 р. як окрему установу відкрито музей воєнно-історичних пам’яток – першу подібного плану наукову інституцію на українських землях. Він був створений на основі однойменного відділу Музею НТШ 1 листопада 1936 р., у річницю листопадових подій 1918 р. завдяки спільним зусиллям НТШ та ряду інших громадських організацій.

Продовжували діяти засновані ще у ХІХ ст. Музей Ставропільського інституту та Музей Народного дому. Діяли також музеї вірменського та єврейського мистецтва, музеї шкільництва та гігієни. Свої музейні експозиції створили ряд навчальних закладів: Львівська політехніка, Богословська академія тощо. З львівськими музеями регулярно знайомились різні категорії місцевих відвідувачів, а також туристи з Франції, Швеції, Англії, США, Австрії. Всього станом на літо 1939 р. у місті діяли 26 музейних закладів.

Нові музеї створювалися також у регіонах. Низка перших регіональних музеїв Галичини була створена ще напередодні Першої світової війни. Це – “Музей Подільської землі” у Тернополі (створений 13 квітня 1913 р.), Музей товариства приятелів наук м. Перемишля (1909 р.), “Музей Лемківської землі” (1914 р.) у Сяноку. Проте, всі ці музеї перебували

під впливом польської меншини. З ініціативи держави у міжвоєнний період продовжено створення нових регіональних музеїв: Покутського (1928 р.), Музею природничих наук у Трускавці (відкритий 17 серпня 1929 р.), у 1930 р. – повітових музеїв у Бережанах, Тереховлі, Заліщиках, а напередодні війни – музею Гуцульщини в селі Жабйому (теперішнє смт Верховина) тощо.

Лише завдяки зусиллям окремих аматорів-ентузіастів при українських наукових товариствах було відкрито низку регіональних українських етнографічних музеїв у Прикарпатті – “*Бойківщина*” в Самборі (заснований 1927 р. зусиллями В. Кобільника), “*Лемківщина*” в Сяноку (заснував у 1930 р. відомий художник Л.Л. Гец), “*Верховина*” у Стрию (заснований Р. Домбчевським за співпраці колекціонера О. Сілецького, О. Бачинського, Т. Залеського й І. Максимчука у 1932 р.), “*Яворівщина*” (1931 р., засновник М. Фільц).

Потужним музейним осередком був Перемишль. Ще 25 липня 1932 р. на загальних зборах прихильників музейного товариства прийнято постанову про створення краєзнавчого музейного об'єднання “*Стривігор*” (від назви головної річки Стривігор (Стрвяж) на історичній території Перемишльської землі). Лише у травні 1936 р. музей “*Стривігор*” відкрито для відвідувачів. Основу музейної збірки склали колекції, що існували з 1920-х років при греко-католицькій кафедральній капітулі та при греко-католицькій духовній семінарії. Спершу в трьох кімнатах розміщено понад 5000 експонатів відділів історії, етнографії та церковного мистецтва, а вже у 1939 р. “*Стривігор*” розміщувався у 7 залах будинку міської “*Міщанської каси*”. Два зали займала книгозбірня, що мала стародруки і давні архівні документи, ще два – церковне мистецтво, по одному – археологічні, етнографічні та історичні пам'ятки [9, с. 471].

У 1926 р. в м. Коломия громадським діячем В. Кобринським заснований Український народний музей “*Гуцульщина*” імені отця Йосафата Кобринського. Напередодні Другої світової війни цей музей ще залишався громадською установою з відділами: історичним, гуцульського та культового мистецтва, етнографічним, а також архівом і бібліотекою. Його експозиція була відкрита для відвідування один раз на тиждень [15].

Майже одночасно із “Стривігором” у 1936 р. організовано повітовий музей в Сокалі [21]. Цей музей, створений завдяки співпраці письменника Б. Чайківського та невідомого дослідника Гуцульщини В. Кобринського, протягом 1936–1939 рр., “Сокальщину”, відвідало 2597 чоловік, що було значною цифрою у порівнянні навіть із львівськими музеями [9, с. 471].

Активно розвивалися у 1930-ті роки музеї Західного Поділля. Тут 3 травня 1932 р. на протигагу державному було створено український Подільський музей при Клубу “Рідна школа” [13, с. 15].

Друга світова війна внесла суттєві корективи в різних ділянках життя західноукраїнських земель, зокрема, у поступальний розвиток музейної справи. Політика в галузі культури тоталітарних держав, якими на той час були Радянський Союз та Німеччина, базувалась на ідеологічних постулатах, що не мали нічого спільного з культурними запитамі громади.

Музейні заклади Галичини відтепер повинні були обслуговувати ідеологічні потреби радянського суспільства. 17 листопада 1939 р. Тимчасове управління Львівської області постановило націоналізувати львівські бібліотеки та музеї [6, с. 94–97]. Спеціально створену робочу комісію з охорони пам’яток історії та культури очолив письменник Петро Панч, до складу якої увійшли історик Іван Крип’якевич та літературознавець Михайло Возняк [7, с. 138]. Відділ у справах мистецтв при обласному виконавчому комітеті строго контролював хід “культурної” перебудови. Таким чином, прихід радянської влади до Львова призвів до реорганізації та ліквідації існуючої мережі культурно-освітніх установ міста.

Кадрові перестановки торкнулися всіх без винятку створених та реформованих установ культури. Так, директор Промислового музею, відомий мистецтвознавець професор Владислав Подляха (у 1909 р. захистив дисертацію по церковних розписах Буковини, що не втратила наукової цінності до сьогодні) в листопаді 1939 р. покинув завідування університетським Інститутом та змінив на посаді директора музею історії Львова Рудольфа Менкціцького.

Національну галерею м. Львова було злито з Українським Національним музеєм в одну Картинну галерею на чолі з І. Свенціцьким. Проте у січні 1941 р. його під приводом підвищення у статусі переведено на роботу в університет та Академію наук. Директором галереї призначено Адольфа Ісаковича Ахматова [17, с. 29]. Аналогічно наповнювались керівними кадрами зі Сходу колективи інших музеїв.

Згідно з Постановою Ради народних комісарів УРСР “Про організацію наукових установ в західних областях УРСР” від 2 січня 1940 р. в системі Академії наук передбачено створення “наукового природознавчого музею, як бази для наукової роботи з вивчення флори, фауни і корисних копалин в Західних областях УРСР” на основі “природничого музею Наукового товариства ім. Т.Шевченка та музею Дідушицьких” [7, с. 144]. Згодом Академія наук своєю постановою ініціювала створення у Львові музею книгодрукування [7, с. 223].

Характерним прикладом цих перемін можна вважати реформування збірок історичного профілю у Львові – провідного культурного центру Західної України. Так, у січні 1940 р. розпочався процес створення Львівського історичного музею (далі – ЛІМ). Його очолив колишній директор закритого владою Музею НТШ доктор Я. Пастернак [8, с. 153].

Протягом наступних місяців сюди було передано всі існуючі на той час археологічні колекції націоналізованих музеїв Львова (НТШ, Дідушицьких, Любомирських та ін.), за винятком частини цінних колекцій Національного музею, відстояних І. Свенціцьким [12]). Щоправда, частину менш цінних археологічних збірок планувалося передати у розпорядження Львівського відділу Інституту археології АН УРСР [4, арк. 99].

Ще не відкритий для відвідувачів Міський музей старожитностей Червенської землі було розформовано. Він став Відділом ЛДІМ, а наказом № 10 від 11 квітня 1940 р. його остаточно ліквідували [1, арк. 6]. Демонтування Музею у колишньому палаці Бєсядецьких (пл. Галицька, 10) проводили з великим поспіхом люди, далекі від музейної справи.

Як зазначав у своїх спогадах очевидець цих подій, а згодом відомий український археолог І.К. Свешніков, “частину експонатів покинули у цьому приміщенні, звідки вони потім були викинуті на смітник. Багато речей музею НТШ (їдеться, насамперед, про археологічні колекції. – Прим. авт.) було залишено у новоствореному етнографічному музеї, частину загублено” [16, с. IX].

8 травня 1940 р. згідно з постановою № 183, прийнятою Радою народних комісарів, на основі злиття Історичного музею м. Львова та Національного музею ім. короля Яна III створено Львівський державний історичний музей. Одночасно сюди ж було віднесено археологічний музей. Тоді ж Я. Пастернака на посаді директора замінив Семен Ліньов (колишній директор Полтавського музею, у 1941 р. евакуйований на Схід), науковим консультантом якого було призначено попередніх директорів Олександра Чоловського та Я. Пастернака, а заступником директора з наукової роботи Л. Харевичову [20].

Новостворена інституція підпорядковувалася Народному комісаріатові освіти УРСР. Судячи з архівних документів, побудова експозиційних відділів відбувалася поетапно. Створення нової експозиції розпочали з Відділу докласового суспільства, для якого виділили зали у Чорній кам'яниці (пл. Ринок, 4) – приміщенні, де раніше знаходилася експозиція Історичного музею м. Львова. “Відділ первіснообщинного ладу”, який зайняв відразу десять залів, з числа відведених під майбутню експозицію, довелося скорочувати, коли схаменились, що на наступні відділи не вистарчить місця. Експозиційну площу зменшили до 8 залів за рахунок “дублетного матеріалу трипільської культури” [2, арк. 170].

Про всі зміни в експозиції негайно повідомлялось в Управління музеями при Народному комісаріаті освіти у Києві. Так, 30 квітня 1941 р. Управління затребувало у ЛІМ тематико-експозиційний план розділу “Галицько-Волинського князівство XII–XIV ст.”, який тут же було відправлено [2, арк. 170].

Нові політичні вимоги до експозиції вимагали нових працівників. Для адаптації зробленої місцевими досвідченими

музейниками нової експозиції ЛДІМу до радянських вимог Народний комісаріат освіти УРСР відряджає на початку квітня у Львівський історичний музей бригаду випускників історичного факультету Київського університету, які перед тим встигли лише недовго пропрацювати у Київському історичному музеї [1, арк. 5, 9, зворот]. З метою “зближення” Сходу і Заходу України в експозиції відділу «первіснородового суспільства» розміщено античні старожитності, передані з розкопок Ольвії, а також з фондів Київського історичного музею та Інституту археології АН УРСР, відділу “Київської Русі” – пам’ятки княжої доби з Середнього Подніпров’я [19, с. 42]. Врешті нова експозиція “періоду Київської Русі” відкрилася для огляду наприкінці 1940 р. [10, с. 5].

Подібна робота проводилася і в інших музеях Галичини. З цього приводу, наприклад, у січні 1941 р. Львівська обласна рада депутатів трудящих ухвалила спеціальну постанову “Про стан роботи музеїв”, де зазначила, що “створені в м. Львові державні музеї за 1940 рік провели значну роботу з організації відділів і постійних виставок, за 11 місяців план відвідування музеїв трудящими виконано на 159,5%”, проте “переважна більшість наукових працівників музеїв слабо обізнана з принципами радянського музеєзнавства і потребує певної підготовки”, тому постановила “зміцнити склад керівних кадрів і наукових працівників і розпочати систематичну роботу по підвищенню їх фахової підготовки” [3, арк. 8].

Реформування поставило перед музеями багато нових завдань. Це стосувалося, зокрема, реставрації предметів. Історичному музею, наприклад, власними силами довелося відновлювати пошкоджену під час військових дій “Рацлавичьку панораму”, що обійшлося у 5000 карбованців. Значних надходжень вимагала філія музею – історичний заповідник “Підгорецький замок”, переданий у відання ЛДІМу постановою № 63 Львівського облвиконкому від 25 січня 1941 р. Навесні тут розпочалися роботи з ремонту дахів і мурів, дверей, вікон, підлог, опалення й освітлення, упорядкування клумб, травників, парку та саду.

Висновки. Таким чином, протягом 1940 р. з 26 існуючих у Львові на 1939 р. музеїв, на базі їх збірок та приміщень було створено 5 великих музеїв: історичний, природознавчий, етнографічний, художнього промислу і картинну галерею. В основних параметрах вдалося зберегти лише збірки Національного музею, які у грудні 1939 р. увійшли окремим відділом українського мистецтва до складу картинної галереї [10, с. 6].

Аналогічно відбувалося творення обласних краєзнавчих музеїв у новостворених областях. Наказом Народного товариства освіти УРСР від 26 грудня 1939 р. Подільський регіональний музей було реорганізовано і на його базі створено Тернопільський обласний історико-краєзнавчий музей. До нього були передані фонди Українського музею товариства “Рідна школа”. Зібрання Тернопільського музею також поповнилися матеріалами з повітового музею у Бережанах і колекціями з музеїв Чорткова, Теребовлі, Заліщиків тощо [13, с. 15].

Постановами Тимчасового управління Станіславської області від 11 листопада та 1 грудня 1939 р. було вирішено створити три музеї: обласний історичний музей ім. 17 вересня в місті Станіславі (Івано-Франківську) на базі фондів Покутського музею, музею Гуцульщини в селі Жабйому, а також окремих приватних колекцій та Державний міський краєзнавчий музей в м. Коломиї – на основі Українського народного музею “Гуцульщина” імені отця Йосафата Кобринського [15]. Державний міський краєзнавчий музей в м. Рогатині, який довгий час місцевій українській громаді не вдавалося відкрити, виявився новоствореним [5, с. 815].

У Дрогобицькій області було створено Державний обласний краєзнавчий музей “Дрогобиччина” у будинку колишньої Дрогобицької повітової ради на основі націоналізованих колекцій графа Лянцкоронського, Хирівської єзуїтської школи, окремих збірок колишніх Самбірського історико-етнографічного і Трускавецького природничо-етнографічного музеїв [5, с. 814]. Окрім того у Дрогобицькій області були наново зорганізовані Перемишльський історико-етнографічний музей, Державний міський історико-етнографічний музей в м. Самборі та Державний міський краєзнавчо-етнографічний музей в м. Стрию. Позитивним моментом у

реформування музейних закладів було, як правило, переведення їх у більш пристойні приміщення. Так, Стрийський музей, який на 1937 р. мав лише 2000 пам'яток [13, с. 16], 1941 р. переведено у престижний будинок адвоката Є. Олесницького, де він перебував до закриття у 1943 р. [14].

Натомість серед безповоротно втрачених музеїв опинився музей м. Трускавця. Його експонати були просто розкрадені. Тому постанову Раднаркому УРСР про створення на його базі Державного міського краєзнавчо-природничого музею виконати не вдалося [5, с. 815].

Об'єднання музейних та приватних колекцій Галичини у великі музеї обласного масштабу на ділі призвело до значних втрат пам'яток. Було фактично зруйновано працю багатьох поколінь галицьких музейників. Цьому сприяла докорінна зміна кадрового складу новостворених музеїв. Побудова експозицій за радянськими зразками довершила цей театр абсурду.

Таким чином, початок Другої світової війни обернувся трагедією для галицьких музеїв та колекцій. Окремі сторінки цієї трагедії ще належить детально вивчити.

1. Архів Львівського історичного музею. – Книга наказів по Львівському Державному Історичному Музею. 1940–1941 рр.
2. Державний архів Львівської області (далі – ДАЛО), ф. Р-2591 (Львівський історичний музей), оп.1, спр. 1.
3. ДАЛО, ф. Р-2591 (Львівський історичний музей), оп.1, спр. 4.
4. ДАЛО, ф. Р-4.45 (Український державний етнографічний музей), оп. 1, спр. 4, арк. 99.
5. Культурне будівництво в Українській РСР. – К., 1959. – 880 с.
6. Культурне життя в Україні. Західні землі. – Документи і матеріали. – Т. 1: 1939–1953. – К., 1995. – 750 с.
7. Радянський Львів. 1939–1955. Документи і матеріали. – Львів, 1956. – 708 с.
8. *Зарубій Е.І.* Історія Відділу археології Львівського історичного музею / *Е.І. Зарубій* // Наукові записки Львівського історичного музею (далі – НЗ ЛІМ). – Вип. 13. – Львів, 2009. – С. 152–172.
9. *Козицький А.* Українські краєзнавчі музеї Галичини в міжвоєнний період / *Андрій Козицький* // Вісн. Львів. ун-ту. Серія історична. – 1999. – Вип. 34. – С. 467–477.
10. *Крутоус А.* Сторінки з минулого (1939–1990) Львівського історичного музею / *А. Крутоус* // НЗ ЛІМ.– Вип. 9. – Львів, 2000. – С. 3–23.

11. Музеї України: історія та сучасність. Конспект лекцій з дисципліни “Музеезнавство” для студентів інженерно-технічних спеціальностей / Укл.: С.В. Терський. – Львів: Вид-во Нац. ун-у “Львівська політехніка”, 2011. – 54 с.
12. *Романюк Тарас*. Наукова діяльність Ярослава Пастернака у період Другої світової війни (1939–1944 рр.) / Т. Романюк // Археологічні дослідження Львівського університету. – Вип. 8. – Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2005. – С. 169–178.
13. *Рябчикова Ф.* Музейництво на західноукраїнських етнічних землях у 1939–1941 рр. / Ф. Рябчикова // Волинський музейний вісник: музеї, дослідження та збереження пам'яток культурної спадщини західноукраїнських етнічних земель: наук. зб. – Луцьк, 2012. – Вип. 4. – С. 12–20.
14. *Савчук Б.* Історія будівлі Стрийського краєзнавчого музею в Галичині “Верховина” / Борис Савчук // Історичні пам'ятки Галичини: матеріали Третьої наук.-краєзн. конф. (Львів, 19 листоп. 2004 р.) / відп. ред. Я. Малик. – Львів: Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2005. – С. 40–42.
15. *Свенціцький І.* Образ розвою українського музейництва / І. Свенціцький // Літопис Бойківщини. – 1938. – № 10. – С. 18–23.
16. *Свешніков І.К.* Спогади музейного працівника / І.К. Свешніков // Пам'ятки України: історія та культура. – К., 2008. – Ч. 2. – С. I–XXXVIII.
17. *Сидор О.* Національний музей у Львові в історії музейництва Галичини кінця ХІХ – початку ХХ ст. / О. Сидор // Літопис Національного музею. – 2003. – № 3(8). – С. 19–34.
18. *Терський С.В.* Розвиток археології та історичного краєзнавства на Волині у міжвоєнний період (1918–1945 рр.) / С.В. Терський // Наукові записки Львівського історичного музею. – Вип. 7. – Львів, 1998. – С. 158–179.
19. *Терський С.В.* Музейна справа та археологічні дослідження на теренах Галичини та Волині в роки Другої світової війни / С.В. Терський // Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. – № 541: Держава та армія. – 2005. – С. 39–48.
20. *Терський С.В.* Доля музеїв та колекцій / С.В. Терський // Історія Львова у 3-х томах. – Т. 3: 1918–2007. – Львів: Центр Європи, 2007. – С. 179–181.
21. *Чайковський Б.* Музей “Сокальщина” / Б. Чайковський // Життя і знання. – 1939. – №. 6. – С. 179–180.
22. Petrus J.T. Muzea Lwowskie (1823-1939) / J. T. Petrus // Sztuka kresów wschodnich.– Т. II: Materiały sesji naukowej. Kraków, maj 1995.– Kraków, 1996. – S. 425–442.
23. *Sulimirski T.* Sprawozdanie z działalności Lwówskiego ośrodka prehistorycznego / T. Sulimirski // Z otchłani wieków.– 1935.– R. X. – Z. 2. – S. 20–28.

Надійшла до редколегії 25.02.2013 р.

Рецензент: *А.І. Харук*, доктор історичних наук, доцент, Академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів.

**Терский С.В.
ПЕРЕСТРОЙКА МУЗЕЕВ ГАЛИЧИНЫ В НАЧАЛЕ ВТОРОЙ
МИРОВОЙ ВОЙНЫ**

Рассматривается процесс реформирования музейной сети Галичины в связи с началом Второй мировой войны. Важными моментами этого процесса является укрупнение музейных учреждений параллельно с упразднением ряда уездных музеев, а также доминирование идеологических постулатов при реформировании экспозиций. Дается характеристика важнейших музеев Галичины, информация о которых недостаточно отображена в современной украинской историографии.

Ключевые слова: музейная сеть, Вторая мировая война, идеологические постулаты, уездные музеи, Галичина.

**Tersky S.
REFORMATION OF MUSEUMS OF GALYCHINA IN BEGINNING
OF THE SECOND WORLD WAR**

The process of reformation of museum network of Galychina is examined in connection with beginning of Second world war. The important moments of this process was enlargement of museum establishments in parallel with elimination of row of district museums, and also prevailing of ideological postulates in the reformed displays. Description of major museums of Galychina is given, information about that is represented not enough in modern historiography.

Key words: museum network, Second world war, ideological postulates, district museums, Galychyna.